

Ата-аналарға кеңес «Өз балаңызды білесіз бе?»

Көптеген ата-аналар баласын жақсы білетініне сенеді. Баламыз неғұрлым кішкентай болса, біз оны соғұрлым жақсы білеміз. Бірақ балабақшада тәрбиешімен сөйлесе отырып, біздің пайымдауларымыз барған сайын жуықтап келе жатқанын байқаймыз; 10-12 жылдан кейін біз өз отбасымызда, өз баламыздың тұлғасында жақсы жақтарын (кейде керісінше) бейтаныс адамды көреміз.

Бұл іс жүзінде мүмкін емес болғандықтан, біз оған жақынырақ болуға тырысуымыз керек. Оның қалай өмір сүретінін, кімді және не үшін жақсы көретінін білу. Неліктен оның көңіл-күйі бірден түседі және ол өзі не істей алады.

Дегенмен, бала туралы ақпараттың осы үлкен жиынтығынан ең маңыздыларын анықтауға болады:

1. оның денсаулық жағдайы, темпераменті бойынша кім (холерик, сангвиник, меланхолик, флегматик).
2. эмоционалды тұрақтылық немесе невротизм (жүйке қозуының немесе оқшауланудың жоғарылауы).

Баланың толық дамуы үшін не қажет? Бір сөзбен айтқанда, бұл жақсы ата-ана, жақсы өмір сүру және тәрбиелеу жағдайлары, құрдастарымен және үлкендермен толық қарым-қатынас, тұрақты, белсенді, жас ерекшеліктеріне сәйкес іс-әрекеттер.

Баланың қалыпты дамуындағы бұзылулар тәрбиешілер – әке мен шеше, ата-ана мен ұстаз арасында келісім болмаған кезде, сабақтастық тізбегі бұзылғанда пайда болады. Содан кейін тұлғаның ыдырауы деп аталатын нәрсе пайда болады. Қарапайым тілмен айтқанда, бала әр жаққа тартылған арба тәрізді. Содан кейін даму тұрып қалады немесе ауытқиды.

Артықшылықтары мен кемшіліктері жоқ адам болмайтыны сияқты, өмірде тек артықшылығы немесе кемшілігі бар бірде-бір адам жоқ. Ата-ананың даналығы екеуін де көріп, оларды отбасылық тәрбиенің тиімділігімен байланыстыруында. Бала бос ыдыс емес. Ал оның бойында кейбір жағымды қасиеттер қалыптаспаса, жаман әдеттер, бейімділік пайда болады. Егер бала жалқау болса, бұл отбасы оны еңбекке үйретпегенін, агрессивті болса, ол мейірімділікті білмегенін білдіреді. Ата-аналар баласының күшті және әлсіз жақтарын жақсы білуі керек, оларды теңестіру үшін оңға сүйеніп, оның терісінен арылуға көмектеседі.

Сұрақтарға жауап беруді ұсынамын:

Сіз және сіздің балаңыз!

Балаңыз туралы не айта аласыз? Оның хоббиі мен қызығушылықтары? Сіз оларды қолдайсыз ба? Сіз және сіздің балаңыз оның қажеттіліктері, проблемалары немесе оның күні қалай өткені туралы қаншалықты жиі сөйлесесіз? Сіз балаңызды қалай сынайсыз және оны істейсіз бе? Сіздің

қарым-қатынасыңыз қаншалықты сенімді? Балаға кеңес керек болса, ол кімге жиі жүгінеді? Сіздің пікіріңіз балаңыз үшін беделді ме?

Оңашада?

Сіздің балаңыз үйге келгенде не істейді? Ол қандай мультфильмдер мен бағдарламаларды көреді? Ол компьютерде қанша уақыт өткізеді? Ол интернетке қызыға ма?

Бала және оның достары

Сіз балаңыздың достарын білесіз бе? Олар туралы не білесіз? Сіз олардың достығын құптайсыз ба?

Балалар ата-анасына көп сенім артады. Бала үйде көргенін үйренеді. Бұған ата-аналар үлгі.

Ата-аналар білуі керек:

-баланы не қызықтырады?

- ол не туралы армандайды?

- ол не оқиды,

- кіммен достасады, жанжалдасады, жай ғана сөйлеседі,

- топта, аулада ұстанымы қандай,

- балабақшаға ұнай ма?

- оның қызығушылықтары, талғамдары, әдеттері қандай

- оның қандай проблемалары бар?

Мұндай ақпараттың болмауы балалар мен ата-ана арасындағы қарым-қатынаста қиындықтар туғызып қана қоймайды, сонымен қатар олардың шиеленісуіне, бір-бірінен шеттетілуіне, қарым-қатынастың жоғалуына әкеледі. Тек балаңызбен жиі сөйлесіңіз, бірге бірдеңе жасауға тырысыңыз, ойнаңыз, үй шаруасымен айналысыңыз. Бірге ойнау, бірге демалу, жаяу серуендеу – мұның бәрі бізді жақындастырады. Ал егер осы шарттардың барлығы орындалса, бала сізге ашылады, өз проблемаларымен, қуаныштарымен және жоспарларымен сеніммен бөліседі.

«Отбасылық оқу» ата-аналарға кеңес

Балаңызға кітап ашсаңыз, оған әлемді ашасыз. Баланы мүмкіндігінше ойлауға, үйренуге мәжбүр етесіз. Сіз оған мектепте жақсы оқуға және бір күні қызықты жұмыс табуға көмектесесіз. Бірақ бәрінен бұрын сіз онымен өткізген уақытты ұнатасыз. Ертегіні немесе кітапты тыңдай отырып, мультфильм немесе спектакль көрген бала бейсаналық түрде өзін олардың кейіпкерлерімен сәйкестендіреді және кейіпкерге жанашырлық танытып, оқиғаның барлық сәттерін өз бойынан өткізеді. Мұндай жанашырлық болмаса, кітап немесе фильм баланың жанынан өтіп, оның жан дүниесінде із қалдырмайды. Сондықтан, балаңызға кітап пен фильм таңдағанда, ең алдымен олардың кейіпкерлерінің қандай екеніне (олар неге ұмтылады, қалай әрекет етеді, басқа кейіпкерлермен қандай қарым-қатынаста болады) назар аударған жөн және олар қаншалықты жанды, қызықты және талантты бейнеленген (әйтпесе уайымға ортақтасу болмайды)